

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets Diepswal 16, Leek

projectnummer: P000496

Onderwerp: Beknopte natuurtoets herinrichting Diepswal 16 in Leek

Datum: 12-12-2022

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer is van plan om de huidige bebouwing aan de Diepswal 16 in Leek te slopen en een nieuwe woning en een horecagebouw te bouwen. Hiervoor wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd.

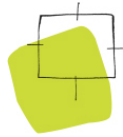
Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de natuurtoets op 30 september 2021 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: half bewolkt, droog, circa 15 °C en een matige wind.

PLANGEBIED EN PLANNEN

Het plangebied bestaat uit een erf met een voormalig restaurant en ligt aan de zuidzijde van Leek. Ten zuiden van het erf ligt de straat Diepswal en aan de overige zijdes wordt het erf begrensd door woonerven. Op het erf staat bebouwing die is opgetrokken uit baksteen met aan de oostzijde houten gevelbetimmering. Het dak van het gebouw was tijdens het veldbezoek al verwijderd. Verder is ten noorden van het gebouw een tuin aanwezig. Aan de oostzijde van de tuin ligt een stapel hout van een oud speeltoestel en materiaal uit het gebouw. Ten westen en noordwesten van het gebouw ligt verharding en aan de noordwestzijde is een groenstrook met gras en enkele jonge bomen aanwezig. Aan de oostzijde van het erf staan enkele coniferen. Permanent oppervlaktewater is niet aanwezig op het erf.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

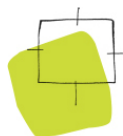

De plannen bestaan uit de bouw van een woning en een nieuw cafetaria. Verder worden parkeerplaatsen en groen aangelegd. Hiervoor wordt de huidige bebouwing gesloopt, grond vergraven en vegetatie verwijderd.

Figuur 1. Locatie van het plangebied (rood). Bron kaartondergrond: ruimtelijkeplannen.nl.

Foto's 1 t/m 4. Impressie van het plangebied op 30 september 2021. Linksboven het aanzicht op het gebouw vanuit het noorden. Rechtsboven de oostzijde van het gebouw met de houten gevelbetimmering. Linksonder de noordwestzijde van het erf vanuit het oosten. Rechtsonder de oostzijde van het erf met de opgeslagen materialen.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb artikel 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die zijn beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb artikel 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb artikel 3.10-3.11).

Van deze laatstgenoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in artikel 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste 5 jaar in de Nationale Database Flora en Fauna' (NDFF © 5 oktober 2021 06:46:06) blijkt dat in de directe omgeving (0 - 2 kilometer) van het projectgebied

diverse beschermde dier- en plantensoorten bekend zijn. Het betreft vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, een amfibie (heikikker) en enkele ongewervelden.

Het grasveld ten noorden van het gebouw en de groenstrook ten noordwesten hiervan bestaat voornamelijk uit algemene gras- en plantensoorten, zoals Engels raaigras, gestreepte witbol, smalle weegbree, zachte ooievaarsbek, akkerdistel, haagwinde, koninginnekruid, guldenroede en grote brandnetel. Deze soorten duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden.

Opgaande beplanting bestaat voornamelijk uit enkele coniferen aan de oostzijde van het erf en klimop tegen de schuttingen rondom het erf.

Beschermde plantensoorten zijn niet bekend uit de omgeving van het plangebied (NDFF). Gezien de terreingesteldheid en voedselrijkdom zijn beschermde plantensoorten ook niet in het plangebied te verwachten.

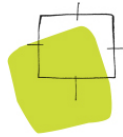
Uit de omgeving zijn vogels met jaarrond beschermde nesten bekend, zoals ransuil, gierzwaluw en huismus (NDFF). Het gebouw op het erf heeft geen dak meer. Hierdoor heeft het gebouw geen geschikte ruimtes waar huismus of gierzwaluw een nest in kunnen maken. In de coniferen aan de oostzijde van het erf zijn geen nesten aangetroffen die geschikt zijn als nestplaats van broedvogels met een jaarrond beschermd nest, zoals buizerd, sperwer of ransuil. Onder de bomen zijn ook geen sporen, zoals braakballen of uitwerpselen, gevonden die duiden op een rustplaats van uilen. Het plangebied kan wel een onderdeel vormen van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismussen die in de naastgelegen woonhuizen kunnen broeden.

In de opgaande beplanting en klimop in het plangebied kunnen algemene vogels tot broeden komen, zoals merel, heggenmus of winterkoning. Nesten van de te verwachten algemene soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

Uit de omgeving van het plangebied zijn een aantal vleermuissoorten bekend, waaronder gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Het gebouw op het erf heeft geen dak waardoor hier geen geschikte besloten ruimtes voor vleermuizen aanwezig zijn. Achter de houten gevelbekleding aan de oostzijde van het gebouw zit een smalle ruimte. Doordat het dak is verwijderd, is deze ruimte niet meer afgesloten. Hierdoor komt regen, tocht en licht achter de gevelbetimmering en is deze ruimte dus niet langer geschikt voor vleermuizen om een verblijfplaats in te hebben. In de bomen aan de oostzijde van het erf zijn geen holtes, scheuren of loszittende stukken schors aanwezig die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Het perceel kan wel onderdeel zijn van het foerageergebied van soorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger die rondom bebouwing en bomen foerageren (NDFF).

De groenstroken in het plangebied vormen geen doorgaande structuur. De aanwezigheid van een essentiële vliegroute voor vleermuizen kan daardoor worden uitgesloten.

Het grasland en de groenstroken in het plangebied vormen geschikt leefgebied voor een aantal grondgebonden zoogdiersoorten, zoals egel en huisspitsmuis. Voor deze soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

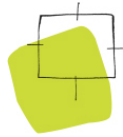
In de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde boommarter, das, eekhoorn, otter, steenmarter en waterspitsmuis bekend (NDFF). Gezien de ligging van het perceel binnen de bebouwde kom van Leek, is das hier niet te verwachten. Verder zijn op het perceel geen bomen aanwezig waar tijdens het veldbezoek nesten van eekhoorn of geschikte holtes voor boommarter in zaten. Er zijn geen takkenhopen of houtstapels op het perceel aanwezig die geschikt zijn voor steenmarter. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van steenmarter gezien rondom deze opgeslagen materialen. In de bebouwing zijn geen geschikte besloten ruimtes meer aanwezig waar steenmarter in kan verblijven, doordat het dak van het gebouw is verwijderd. Steenmarter wordt dan ook niet in het plangebied verwacht. De groene randen van het erf zijn marginaal geschikt als foerageergebied voor steenmarter. Deze soort kan hier mogelijk incidenteel foerageren.

Op het erf zijn geen watergangen aanwezig, waardoor de aanwezigheid van otter en waterspitsmuis kan worden uitgesloten.

De groene randen van het erf vormen hooguit geschikt landbiotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad en bruine kikker (NDFF). Voor deze soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. De niet-vrijgestelde amfibieënsoort heikikker is bekend vanuit de omgeving van het erf (NDFF). Deze soort is door het ontbreken van geschikt voortplantingswater op het erf en in de omgeving niet in het plangebied te verwachten. Andere niet-vrijgestelde amfibieënsoorten zijn door het ontbreken van geschikt biotoop en/of waarnemingen uit de omgeving (NDFF) ook niet in het plangebied te verwachten.

De beschermde soort grote vos is bekend uit de omgeving van het perceel (NDFF). Geschikt biotoop voor deze soort, zoals bossen en bosranden met iep en zoete kers, is niet op het erf aanwezig. Verder zijn de soorten gevlekte witsnuitlibel en groene glazenmaker bekend uit de omgeving van het perceel (NDFF). Deze soorten komen voor nabij vennen en stilstaande wateren met dichte krabbenscheervelden (groene glazenmaker) of een goed ontwikkelde watervegetatie en een goede waterkwaliteit (gevelekte witsnuitlibel). Deze omstandigheden zijn niet op of rondom het erf te vinden. Deze en andere niet-vrijgestelde soorten zijn dan ook niet op het erf te verwachten.

Overige beschermde soorten uit de soortgroepen vissen en reptielen zijn in de directe omgeving niet bekend (NDFF) en geschikt biotoop ontbreekt in het plangebied. De aanwezigheid van beschermde vissen en reptielen kan daardoor worden uitgesloten.

TOETSING

Als gevolg van de sloop van de huidige bebouwing en de bouw van een nieuwe woning en horecavoorziening, gaan geen verblijfplaatsen van vleermuizen of jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels verloren.

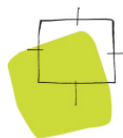
Het plangebied zal naar verwachting door de bouw van de woning en horecavoorziening niet ongeschikt worden voor de te verwachten vleermuissoorten die rondom bomenrijen en bebouwing foerageren. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vleermuizen door verlies van foerageergebied treden niet op.

Bij uitvoering van het plan verandert het perceel van karakter als foerageergebied voor huismus en andere vogels met jaarrond beschermde nesten. Het perceel zal door de bouw van de woning en horecavoorziening naar verwachting niet ongeschikt worden. Bovendien is in de nabije omgeving in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op huismus en andere vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden daardoor niet op.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen ook in gebruik zijnde nesten van algemene vogelsoorten worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstooring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de plannen verandert het perceel als foerageergebied van steenmarter. In de nabije omgeving is echter in ruime mate alternatief en bovendien deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Hierdoor worden geen negatieve effecten op steenmarter door verlies van foerageergebied verwacht.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen tot slot enkele verblijfplaatsen van algemene zoogdier- en amfibieënsoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Groningen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van een externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN is voor Groningen uitgewerkt in de provinciale verordening (geconsolideerd 2021-02-03).

NATUUR BUITEN HET NNN

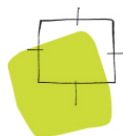
Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt verder buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande bos- en natuurgebieden.

WEIDE-EN AKKERVOGELLEEFGEBIED

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van weide- en akkervogelleefgebied. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

INVENTARISATIE

Het plangebied is geen onderdeel van een in het kader van de Wnb beschermd gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft het 'Leekstermeergebied' op circa 3,1 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Het erf ligt circa 2 kilometer ten zuidwesten van het dichtstbijzijnde NNN-gebied. Circa 1,7 kilometer ten noordoosten van het erf ligt het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als Natuur buiten NNN. Het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied ligt circa 6,2 kilometer ten noorden van het erf.

TOETSING

Het plangebied ligt op ruime afstand van Natura 2000-gebied 'Leekstermeergebied'. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Over deze afstand kan in potentie sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden tijdens de aanleg- en gebruiksfase. Daarom is een AERIUS-berekening gemaakt waaruit blijkt dat tijdens de aanleg- en gebruiksfase geen sprake is van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden².

Gezien de afstand tot het NNN, natuur buiten het NNN, akker- en weidevogelleefgebied en de aard van het plan, zijn geen negatieve effecten te verwachten op dergelijke gebieden. Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Beschermde houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom.

INVENTARISATIE EN CONCLUSIE

Het erf ligt binnen de bebouwde kom van Leek. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Groningen is niet nodig.

Conclusie

Voor dit plan is op 30 september 2021 een veldbezoek gedaan en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFF geraadpleegd. Op basis van het veldbezoek en de verspreidingsgegevens is een voldoende beeld van de natuurwaarden in het gebied verkregen om de toetsing aan de Wnb op te baseren. Uit deze toetsing komt naar voren dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten op beschermde soorten. Nader onderzoek naar beschermde soorten is niet nodig. Ook is het niet nodig om een ontheffing van de Wnb aan te vragen.

Wel moet bij de werkzaamheden rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Dit betekent dat er bij voorkeur buiten het broedseizoen wordt gewerkt, dus buiten de periode half maart tot half juli.

² BügelHajema Adviseurs (2022). Berekening stikstofdepositie Diepswal 16 Leek.

Het is ook mogelijk om voor het broedseizoen te starten met de werkzaamheden en continu door te werken. Dan is het waarschijnlijk dat vogels niet in het plangebied gaan broeden vanwege de continue verstoring.

Is de wens om de werkzaamheden in het broedseizoen te starten, dan is het nodig om het plangebied voorafgaand aan de start te (laten) inventariseren op broedgevallen. Zijn er op dat moment vogels aan het broeden, dan kunnen de werkzaamheden pas starten als de jongen zijn uitgevlogen.

Negatieve effecten ten aanzien van in het kader van de Wnb beschermde stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten. Uit de Aeries-berekening blijkt dat stikstofdepositie boven de 0.00 mol N/ha/jaar niet aan de orde is.

Het plan leidt niet tot aantasting van beschermde houtopstanden. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Groningen vanwege in het kader van de Wnb beschermde houtopstanden is niet nodig. Het plan is tot slot niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.